

Aarhus Kommune,
Teknik og Miljø
Byliv, Grønne Områder
Att. Andy Tomes

Naturbeskyttelse (F2
postkasse)
J.nr. 2026 - 32841
Ref. jkw
Den 9. marts 2026

**Afgørelse om opstilling af parkinventar i forbindelse med
etablering og formidling af ”Kongeruten” i Mindeparken inden
for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. 179 m.fl.
Marselisborg, Aarhus Jorder, Aarhus Kommune**

Ansøgning

Der er søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til opstilling af parkinventar i forbindelse med etablering og formidling af ”Kongeruten” i Mindeparken inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. 179 m.fl. Marselisborg, Aarhus Jorder, Aarhus Kommune.

Afgørelse

Retlig afgørelse

Kystdirektoratet finder, at mindre anlægsarbejder inden for have- og parkarealerne – så som nyplantninger, stiudlæg, ændret disponering af og belægning af færdselsarealer samt opstilling og ændring og tilpasning af ”park- og byinventar” så som bænke, affaldsbeholdere, minde skilte og informationstavler (montre), der tjener parkens funktion, ikke er dispensationskrævende tilstandsændringer.

Kystdirektoratet finder ikke, at cykelstativer eller større pegeskilte er omfattet af undtagelsen for dispensation.

Dispensation

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, jf. § 15, til opstilling cykelstativer ved p-plads ved Oddervej, samt til opstilling af 3 pegeskilte som ansøgt.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. Ansøger skal selv undersøge, om projektet kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger. Klagevejledning fremgår af bilag 2.

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. Kystdirektoratet giver direkte besked til ansøger, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Redegørelse for sagen

Aarhus Kommune arbejder med etablering og formidling af Kongeruten – en sammenhængende rekreativ rute, der bl.a. forbinder Havreballe Skov, Mindeparken og Forsthaven. Ruten forløber på eksisterende stier og adgangsveje og har til formål at styrke formidlingen af områdets natur-, kultur- og rekreative værdier, og der ansøges om at kunne opstille forskellige mindre indretninger såsom bænke, skilte mv.

I ansøgningen anføres:

I forbindelse med Kongeruten ønskes der opsat mindre og diskret formidlings- og orienteringsinventar, herunder skilte og wayfinding-elementer. Inventaret placeres med hensyntagen til landskab og naturværdier og uden permanente terrænændringer. Der ønskes opsat nye træbænke.

På denne baggrund ansøger Aarhus Kommune om evt. dispensation fra strandbeskyttelsen til opsætning af mindre inventar i den østlige del af Mindeparken. Projektet vurderes at være foreneligt med parkens rekreative formål og indebærer ingen væsentlig påvirkning af parkens natur- eller landskabsværdier.

Eksisterende "inventar" (strandbeskyttelseslinjen gul)

Kongeruten (del i strandbeskyttet område markeret rød))

Monter

Pegeskilæt

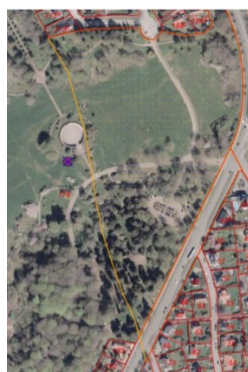

Bænk

Vejviser pæl

"Parkinventar" der ønskes opstillet

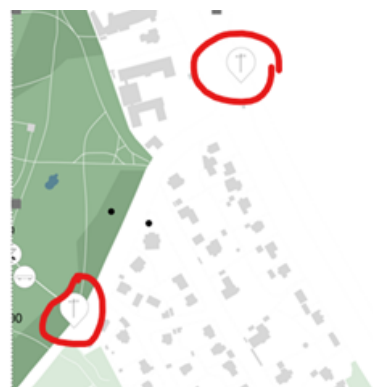

Strandbeskyttelseslinjen

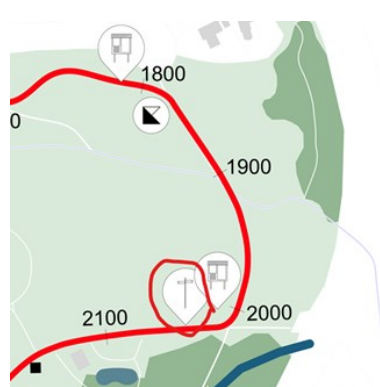

Cykelstativ ansøges ved p-plads ved Oddervej

Opstilling af 3 pegeskilte (markeret ved røde cirkler (nederste udsnit).

2 skilte ved Carl Nielsens Vej - et ved Rønnebærhaven og et for enden af vejen

Et skilt ved Kongeruten

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV.

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 2.700 m mod sydøst. Når der henses til det ansøgte karakter og dets placering er det Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke kan påvirke Natura 2000-området, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering. Det vurderes endvidere, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV, idet Kystdirektoratet vurderer, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Ved arealer, der lovligt anvendes til park, have eller kirkegård, kan plantning som led i arealet drift og udvikling ske uden dispensation. Mindre tilstandsændringer, der er led i den sædvanlige drift til opretholdelse af arealets funktion, f.eks. anlæg af stier, opstilling af bænke og parkinventar (skraldespande ol.) samt begrænsede terræn-tilpasninger i forbindelse hermed kræver ikke dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Opstilling af større og markante skilte og opførelse af bygninger og etablering af større anlæg på disse arealer anses for større og dispensationskrævende tilstandsændringer.

Projektområdet ligger delvist inden for strandbeskyttelseslinjen, og ansøgningen omfatter efter Kystdirektoratets vurdering dels park-inventar, der ikke er dispensationskrævende, og dels inventar, som ved sin funktion/størrelse vil kræve dispensation i forhold til strandbeskyttelseslinjen.

Kystdirektoratet finder således, at et pegeskilt ved sin størrelse og fremtræden, kan adskille sig fra sædvanligt parkinventar, og vil kunne have en uønsket påvirkning af kystområdet. Kystdirektoratet finder, at de 3 ønskede pegeskilte indenfor det strandbeskyttede område er placeret med god indbyrdes afstand, så de ikke virker dominerende, og der ses der ikke at være forhold der taler imod en dispensation.

Kystdirektoratet finder endvidere, at parkeringsanlæg og cykelopstilling i stativer vil kunne have en reel påvirkning af kystlandskabet, hvorfor dette som udgangspunkt vil være dispensationskrævende. Idet de ønskede cykelstativer opstilles på en eksisterende p-plads, samt at de har et begrænset omfang, ses der ikke at være forhold der taler imod en dispensation.

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til opstilling af de 3 pegeskilte samt de ansøgte cykelstativer.

Med venlig hilsen

Jan Kofod Winther
Specialkonsulent
+45 91 35 74 34
jkw@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

- Aarhus Kommune; miljoeoenergi@aarhus.dk; post@mtm.aarhus.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Århus, dnaarhus-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Århus Bugt, aarhus@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Århus, aarhus@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, nbu_jyl@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

post@mtm.aarhus.dk; miljoeoenergi@aarhus.dk; dn@dn.dk; dnaarhus-sager@dn.dk; fr@friluftsradet.dk; aarhus@friluftsradet.dk; natur@dof.dk; dof@dof.dk; aarhus@dof.dk; nbu_jyl@botaniskforening.dk; miljo@kano-kajak.dk; sager@jaegerne.dk; anto@aarhus.dk;

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15 a og 15 b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65 b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.